

Sygn. akt I ACz 1409/12

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2012 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Wojciech Kościółek

SSA Maria Kus-Trybek

SSA Jerzy Bess

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2012 roku w Krakowie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) V. w K.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej we W.

o zapłatę

na skutek zażalenia strony powodowej od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 31 maja 2012 roku, sygn. akt IX GC 72/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt I ACz 1409/12

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 31 maja 2012 r. Sąd Okręgowy w Krakowie stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę sądowi właściwemu miejscowo Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu Wydziałowi X Gospodarczemu. W uzasadnieniu wskazano, że strona powodowa wniosła pozew o zapłatę do Sądu Okręgowego w Krakowie przeciwko stronie pozwanej mającej siedzibę we W.. Na uzasadnienie właściwości sądu podała art. 34 k.p.c. w zw. z art. 454 k.c., wskazując na miejsce spełnienia świadczenia – płatności jest siedzibę strony powodowej. Sąd Okręgowy zarządził doręczenie pozwu. W odpowiedzi strona pozwana wniosła sprzeciw, w którym podniosła zarzut niewłaściwości Sądu i wniosła o przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu, jako właściwemu ze względu na siedzibę strony pozwanej. Na uzasadnienie swojego żądania strona pozwana podała, iż zgodnie z punktem 8.2 Ogólnych Warunków Zakupu i Handlu stanowiących integralną część umowy pomiędzy stronami, sądem właściwym dla obu stron umowy jest sąd właściwy dla siedziby strony pozwanej. Sąd Okręgowy wskazał, że w związku z treścią zarzutu oraz brzmieniem art. 46 § 1 k.p.c., który ustanawia wyłączną właściwość sądu umówionego, sprawę należało przekazać Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu, o czym orzeczono na zasadzie art. 200 § 1 k.p.c.

Zażalenie na postanowienie wniosła strona powodowa, zaskarżając je w całości i domagając się jego uchylenia i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu w Krakowie, Wydziałowi IX Gospodarczemu do ponownego rozpoznania oraz do dalszego prowadzenia stosownie do właściwości wynikającej z wniosku zawartego w pozwie. W uzasadnieniu wskazano, że postanowienie zawarte w pkt 8.2 Ogólnych Warunków Zakupu i Handlu jest niepełne i dalece nieprecyzyjne, jako że nie wynika z niego choćby jakiego stosunku prawnego dotyczy. Tymczasem z istoty umowy prorogacyjnej wynika, że musi ona dotyczyć wyraźnie wskazanego stosunku prawnego. Niedopuszczalną będzie prorogatio fori tylko odnośnie do np. nieokreślonej grupy stosunków prawnych pewnego rodzaju, bez jednoczesnego dokładnego oznaczenia każdego z tych stosunków z osobna. Wskazano także na pogląd Sądu Najwyższego wyrażony

w uchwale siedmiu sędziów z dnia 31 marca 2004 r., sygn. akt III CZP 110/03, zgodnie z którym art. 46 § 1 k.p.c. nie może być stosowany wobec sporów powstałych na tle kwestii prawnoprocesowej ani wobec sporów mogących wynikać w przyszłości ze stosunku prawno procesowego, lecz wyłącznie z zakresu prawa materialnego, w których przedmiotem orzekania jest zasadność udzielenia bądź odmowy udzielenia roszczeniom materialnoprawnym. Tymczasem w brzmieniu kwestionowanej klauzuli brak jest jakiegokolwiek wskazania, o jakie sprawy chodzi, a nadto z jakiego konkretnego stosunku prawnego te sprawy mają się wywodzić.

Strona pozwana złożyła odpowiedź na zażalenie, jednakże po terminie, wobec czego Sąd Apelacyjny ją pominął.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne, a postanowienie Sądu Okręgowego prawidłowe, choć z innych względów niż wskazane w jego uzasadnieniu.

Stosownie do treści art. 46 § 1 k.p.c. strony mogą umówić się na piśmie o poddanie sądowi pierwszej instancji, który według ustawy nie jest miejscowo właściwy, sporu już wynikłego lub sporów mogących w przyszłości wynikać z oznaczonego stosunku prawnego. Sąd ten będzie wówczas wyłącznie właściwy, jeżeli strony nie postanowiły inaczej lub jeżeli powód nie złożył pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Strony mogą również ograniczyć umową pisemną prawo wyboru powoda pomiędzy kilku sądami właściwymi dla takich sporów. Zgodnie z powołanym przez stronę pozwaną postanowieniem pkt 8.2 Ogólnych Warunków Zakupu i Handlu sądem właściwym dla obu stron umowy jest sąd właściwy dla siedziby spółki (...). Zamawiający ma jednak prawo wnieść pozew przeciwko Dostawcy również w sądzie właściwym dla siedziby Dostawcy (k. 785). Z kolei zgodnie z pkt 1.1 niniejsze Ogólne Warunki Zakupu i Handlu dotyczą wszystkich czynności handlowych, do których dochodzi pomiędzy (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, zwaną dalej Zamawiającym oraz określają prawa i zobowiązania uczestników tych stosunków prawnych. Jednocześnie służą one jako reguły interpretacji przy wykładni treści praw i zobowiązań uczestników (k. 780). Jak wskazuje w pozwie strona powodowa na mocy tych warunków, stanowiących w istocie umowę ramową, strona powodowa sprzedaje stronie pozwanej produkty owocowo-warzywne w celu dalszej odsprzedaży konsumentom w sklepach wielkopowierzchniowych prowadzonych przez stronę pozwaną (k. 3).

Z treści przytoczonej klauzuli, rozumianej w kontekście pkt 1.1 oraz okoliczności przytoczonych przez samą stronę powodową, wynika, iż umowa prorogacyjna obejmowała wszelkie jednostkowe umowy zawierane pomiędzy stroną pozwaną a stroną powodową, w szczególności zaś umowy sprzedaży. Przyjąć należy, iż umowa ta spełnia wymogi określone w art. 46 § 1 k.p.c. i jako taka jest skuteczna. Przytoczone przez stronę powodową poglądy Sądu Najwyższego nie mają w przedmiotowej sprawie zastosowania. Sama cytowana uchwała odnosiła się do kwestii, czy można umówić się co do właściwości sądu nadającego klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Z przytoczonego fragmentu uzasadnienia uchwały wynika jedynie, iż nie można się umawiać co do właściwości sądu w kwestiach czysto proceduralnych, jest natomiast dopuszczalne umówienie się co do kwestii merytorycznych, materialnoprawnych. Spór poddany pod rozstrzygnięcie przez stronę powodową ma niewątpliwie charakter materialnoprawny, a zatem mógł być poddany pod rozstrzygnięcie sądu wybranego przez strony.

Strona powodowa domaga się zapłaty na podstawie przepisów ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, zarzucając stronie pozwanej czyn z art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy, a jako podstawę dochodzenia roszczeń wskazując art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy (k. 14-15). Jak wynika z uchwały Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 2009 r., sygn. akt III CZP 58/09, OSNC 2010/3/37, jest to prawidłowa podstawa prawna w przypadku takiego rodzaju roszczeń i ma ona charakter niezależny od innych roszczeń wynikających z umowy. Sąd Najwyższy wskazał ponadto, iż roszczenie przewidziane w art. 18 ust. 1 pkt 5 tej ustawy. nie może być utożsamiane z wynikającym z umowy sprzedaży roszczeniem o zwrot ceny. Gdyby je tak traktować, to powoływany przepis byłby zbędny, tymczasem chodzi o różne pojęcia, a niezależnie od tego również wysokość ceny (lub reszty ceny) wynikająca z umowy nie musi być tożsama z uzyskaną bezpodstawnie korzyścią (korzyść obejmuje również korzyści). Roszczenie pozwanej, mimo iż nie wynika wprost z umowy, pozostaje z nią jednak w związku. W takiej sytuacji należy uznać, że również objęte jest klauzulą

prorogacyjną zawartą w pkt 8.2 Ogólnych Warunków Zakupu i Handlu. Źródłem, z którego strona powodowa wywodzi roszczenie są praktyki strony pozwanej ukształtowane na gruncie umów, do których zastosowanie mają Ogólne Warunki Zakupu i Handlu. Na marginesie jedynie należy stwierdzić, że nawet jeśli przyjąć, że roszczenie nie jest objęte umową prorogacyjną, nie miałby do niego zastosowania art. 34 k.p.c., który dotyczy powództw o zawarcie umowy, ustalenie jej treści, o zmianę umowy oraz o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, a także o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, lecz należałoby się odwołać do właściwości ogólnej z art. 30 k.p.c. W takiej sytuacji również właściwy byłby Sąd Okręgowy we Wrocławiu.

Mając na względzie powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.